

Goa University

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

BACHELOR OF ARTS

साहित्य-निष्णात

Syllabus

अभ्यासक्रम

TO BE PRESCRIBED TO
DEPARTMENT OF MARATHI
IN COLLEGES AFFILIATED TO GOA UNIVERSITY

OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)
AND
OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)
(THREE PAPERS FROM OPTION – I AND THREE PAPERS FROM OPTION - II)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

OC-45 : EACH INSTRUCTIONAL PERIOD MENTIONED HEREIN SHALL BE OF
45 MINUTES DURATION AND EACH PAPER SHALL HAVE FIVE INSTRUCTIONAL PERIODS PER WEEK

OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – V मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – प्रारंभ ते १६५०
SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VI काव्यशास्त्र
SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VII प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकला

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VIII भाषाशास्त्र
SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – IX मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – X
आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार – प्रवृत्ती आणि प्रवाह (आत्मचरित्र आणि प्रादेशिक कादंबरी)

OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XI मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – १६५१ ते १८१८
SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XII रससिद्धान्त आणि साहित्य-समीक्षा
SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIII प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकौशल्ये

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIV मराठी व्याकरण
SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XV
गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XVI
आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार – प्रवृत्ती आणि प्रवाह (ऐतिहासिक कादंबरी आणि विज्ञान साहित्य)

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – V

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – प्रारंभ ते १६५०

History of Marathi Literature – Beginning to 1650

For Semester End Examination : 80 marks

१. मराठी भाषेची उत्पत्ती व विकास, मराठी भाषेचे लिखित स्वरूप, प्रथम ग्रांथिक आविष्कार, (दहा तासिका)
२. भक्तिपंथांचा मराठी वाङ्मयावरील प्रभाव : ('अ' ते 'ऊ' प्रत्येकी दहा तासिका)
- अ. नाथ पंथ (गोरक्षनाथ, विवेकसिन्धू – मुकुन्दराज)
- आ. महानुभाव (आचारधर्म व तत्त्वज्ञान, चक्रधर, चरित्रग्रंथ, सम्पादित ग्रंथ, सातीग्रंथ, महदम्बेचे धवळे,
- इ. वारकरी सम्प्रदाय (ज्ञानेश्वर, नामदेव, एकनाथ, तुकाराम, सन्तमेळा)
- ई. समर्थ सम्प्रदाय (सन्त रामदास)
- उ. दत्त सम्प्रदाय

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks (पंधरा तासिका)

३. पुरवणी वाचनासाठी : 'तुकारामाचे निवडक शंभर अभंग', सम्पादक : श्री० म० पिंगे, गजमल माळी, व्हीनस प्रकाशन, पुणे

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती	- गं० बा० सरदार,
२. महानुभाव पंथ व त्यांचे वाङ्मय	- शं० गो० तुळपुळे,
३. मराठीचे साहित्यशास्त्र (ज्ञानेश्वर ते रामदास)	- माधव गोपाळ देशमुख
४. मराठी साहित्याचे आदिबंध	- उषा माधव देशमुख
५. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक, दोन, तीन), महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे,	
६. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक ते पाच),	- अ० ना० देशपाण्डे,
७. महाराष्ट्रातील पाच भक्तिसंप्रदाय	- र० रा० गोसावी
८. प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा व परंपरा -	
९. मराठी भक्तिप्रभा -	सम्पादक : विलास खोले

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>			
३. प्रश्न क्रमांक तीन	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('महानुभाव सम्प्रदाय')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('ज्ञानेश्वर ते रामदास')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('ज्ञानेश्वर ते रामदास')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	- विवेचक टीपा लिहा ('तुकारामाचे निवडक शंभर अभंग'वर आधारित)	(चारांपैकी दोन)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
GENERAL COURSE (THREE UNITS)
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VI

काव्यशास्त्र

For Semester End Examination : 80 marks

१. काव्याचे स्वरूप, काव्यलक्षण - प्राचीन व आधुनिक (एकोणीस तासिका)
२. काव्याची प्रयोजने - प्राचीन व आधुनिक (एकोणीस तासिका)
३. काव्याची निर्मिती - (प्रतिभा, व्युत्पत्ती, अभ्यास, शारिरीक व मानसिक स्वास्थ्य) (अठरा तासिका)
४. शब्दशक्ती - (प्रकार व उपप्रकारांसह) (एकोणीस तास)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

अ. अभिनव काव्यप्रकाश	—	रा० श्री० जोग,
आ. काव्यशास्त्रप्रदीप -		स० रा० गाडगीळ,
इ. साहित्याचे मानदंड -		गंगाधर गाडगीळ,
ई. साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा -		वा० ल० कुळकर्णी
उ. साहित्यमीमांसा -		रा० शं० वाळिंबे,
ऊ. समीक्षेची नवी रूपे -		गंगाधर पाटील

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('काव्याचे लक्षण')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('काव्याची प्रयोजने')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('प्रतिभा व शब्दशक्ती')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टीपा लिहा	(चारांपैकी दोन)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
GENERAL COURSE (THREE UNITS)
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VII

प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकला

Writing Skills for Media

For Semester End Examination : 80 marks

१. निबंध (वाङ्मयीन, वैचारिक, ललित) (एकोणीस तासिका)
२. अ. वृत्तलेखन, वार्तापत्र लेखन : स्वरूप व तंत्र (एकोणीस तासिका)
आ. वृत्तपत्रे, आकाशवाणी, दूरदर्शन या प्रसारमाध्यमांसाठीचे लेखन करण्यासाठीची कला
३. अ. विज्ञापने (जाहिराती) करण्याचे स्वरूप व तंत्र (एकोणीस तासिका)
आ. विविध माध्यमांसाठी विज्ञापनां (जाहिराती) चे लेखन करणे
४. अ. मुलाखतीचे स्वरूप व तंत्र (अठरा तासिका)
आ. मुलाखतीचे लेखन

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

५. अग्रलेख : एक संवाद माध्यम – विनिता परांजपे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
६. यशस्वी वार्ताहर कसे व्हावे? – जानोदय प्रकाशन केन्द्र, RL/MIDC, वाळंज, औरंगाबाद-३६,
७. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे
८. सम्पादक आणि सम्पादकीय – के० ए० पोतदार
९. व्यावहारिक मराठी - स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१०. पत्रकारांसाठी मराठी – बा० ग० गुर्जर, ल० ना० गोखले, बाबासाहेब घोरपडे वृत्तविद्या प्रबोधिनी, पुणे,
११. संपादक व संपादकीय – के० ए० पोतदार
१२. भाषान्तरमीमांसा – कल्याण काळे, अंजली सोमण
१३. पत्रकारिता विद्या – सम्पादक : किरण गोखले
१४. लेखनकला परिचय – स० शं० देसाई

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - निबंधलेखन (चारांपैकी एक) गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार
- अ. सविस्तर उत्तरे लिहा (वृत्तपत्रासाठी लेखन, वार्तापत्र लेखन) (दोहोंपैकी एक) गुण ०६
- आ. सविस्तर उत्तरे लिहा (आकाशवाणी, दूरदर्शनसाठी लेखन, वार्तापत्र लेखन) (दोहोंपैकी एक) गुण ०६
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा
('विविध माध्यमांसाठी विज्ञापनां (जाहिराती) चे लेखन करणे') (चारांपैकी दोन) गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुलाखतीचे लेखन') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
बातमीचे / वार्तापत्राचे सादरीकरण (Seminar), प्रकट मुलाखत घेणे, जाहिराती सादर करणे (स्वाध्याय
(assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)
THREE PAPERS FROM OPTION – I AND FOLLOWING THREE PAPERS
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VIII

भाषाशास्त्र

Philology

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. भाषेच्या निर्मितीविषयीचे विविध सिद्धान्त / उपपत्ती, भाषेचे स्वरूप व लक्षण,
२. भाषेचे पोटभेद : कालिक, प्रान्तिक, मराठीच्या बोली व प्रमाण-भाषा,
३. भाषाकुल संकल्पना, भाषेचा ऐतिहासिक व तौलनिक अभ्यास,
४. भाषेचे अन्तवर्तुळ व बहिवर्तुळ,
५. ध्वनिपरिवर्तन (स्वरूप, कारणे व प्रकार)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. भाषाशास्त्रप्रदीप – श्री० ना० गजेन्द्रगडकर,
२. सुलभ भाषाविज्ञान – द० दि० पुण्डे,
३. भाषाविज्ञान परिचय – स० गं० मालशे, द० दि० पुण्डे, अंजली सोमण,
४. भाषाविज्ञान परिचय – स० गं० मालशे, द० दि० पुण्डे, अंजली सोमण,
५. अभिनव भाषाविज्ञान – गं० ना० जोगळेकर,

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	-	लघुतरी प्रश्न	-	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	-	लघुतरी प्रश्न	-	(सहांपैकी चार)	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>					
३. प्रश्न क्रमांक तीन	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषेच्या निर्मितीविषयीचे विविध सिद्धान्त / उपपत्ती, भाषेचे स्वरूप व लक्षण')		(चारांपैकी दोन)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषेचे पोटभेद')		(चारांपैकी दोन)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषाकुल संकल्पना, भाषेचा ऐतिहासिक व तौलनिक अभ्यास')		(चारांपैकी दोन)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषेचे अन्तवर्तुळ व बहिवर्तुळ, ध्वनिपरिवर्तन')		(चारांपैकी दोन)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

THREE PAPERS FROM OPTION – I AND FOLLOWING THREE PAPERS
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – IX

मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
Cultural Background of Marathi Literature

For Semester End Examination : 80 marks ('१' साठी पंधरा व '२' ते '४' प्रत्येकी वीस तासिका)

१. साहित्य आणि संस्कृती यांचे परस्परसंबंध
२. 'निबंधमाला'पूर्व महाराष्ट्र (अव्वल इंग्रजी कालखण्ड), इंग्रजी राजवटीमुळे मराठी साहित्य व संस्कृतीत झालेली परिवर्तने,
३. 'मालो'त्तर (१८७४ – १९२०) कालखण्डातील मराठी संस्कृती
अ. साहित्यलेखनाच्या प्रेरणा, आ. साहित्यलेखनामागील प्रवृत्ती
४. १९२० ते १९६० या काळातील मराठी संस्कृती, साहित्यलेखनाच्या प्रेरणा व परिवर्तनशील विचारप्रवाहामुळे घडलेले सामाजिक व सांस्कृतिक परिणाम

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अपूर्ण क्रान्ती – रा० भा० पाटणकर
२. साहित्य व संस्कृती – दु० का० सन्त
३. अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी – सदा कऱ्हाडे,
४. महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक जीवनाची स्थित्यंतरे – भ० श्री० पण्डित,
५. महाराष्ट्र संस्कृती : घडण आणि विकास – ह० श्री० शेणोलीकर,
६. अर्वाचीन मराठी गद्याची उत्क्रान्ती – कृ० भि० कुलकर्णी,
७. अर्वाचीन गद्याची पूर्वपीठिका – गंगाधर बाळकृष्ण सरदार,
८. एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र – य० दि० फडके

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्य आणि संस्कृती यांचे परस्परसंबंध')(दोहोंपैकी एक) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('निबंधमाला'पूर्व महाराष्ट्र (अव्वल इंग्रजी कालखण्ड), इंग्रजी राजवटीमुळे मराठी साहित्य व संस्कृतीत झालेली परिवर्तने') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मालो'त्तर (१८७४ – १९२०) कालखण्डातील मराठी संस्कृती') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('१९२० ते १९६० या काळातील मराठी संस्कृती, साहित्यलेखनाच्या प्रेरणा व परिवर्तनशील विचारप्रवाहामुळे घडलेले सामाजिक व सांस्कृतिक परिणाम') (दोहोंपैकी एक) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XI

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – १६५१ ते १८१८

History of Marathi Literature – 1651 to 1818

For Semester End Examination

: 80 marks

१. पंडिती काव्याचे स्वरूप, परंपरा व कार्य (मुक्तेश्वर, वामन पंडित, श्रीधर, मोरोपन्त व आख्यानक कवी - नागेश, सामदेव, विठ्ठल, रघुनाथ पंडित, आनंदतनय) (पंधरा तासिका)
२. शाहिरी कविता : स्वरूप व प्रकार (लावणी, पोवाडा), रामजोशी, प्रभाकर, परशुराम, होनाजी बाळा, सगन भाऊ, (पंधरा तासिका)
३. बखर वाङ्मय : शिवपूर्वकालीन बखरी, शिवकालीन बखरी, पेशवेकालीन बखरी (पंधरा तासिका)
४. आरंभीचे गोमंतकीय मराठी वाङ्मय : (पंधरा तासिका)
 - अ. पोर्तुगीजपूर्वकालीन गोमंतकातील मराठीची परंपरा (शिलालेख, ताम्रपट, टकालेख)
 - आ. पोर्तुगीजपूर्वकालीन गोमंतकातील मराठी वाङ्मय (कृष्णदास शामा, कृष्णभट बांदकर, जानदेव, निवृत्ती, पूर्णप्रकाशानन्द, विठ्ठल केरीकर, सोहिरोबानाथ आंबिये)
 - इ. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय (फादर थॉमस स्टीफन्स, फादर एतियेन-द-ला क्रुवा, पाद्री सालदाञ्ज्य, सिमांव गॉमिश)
५. For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks (पंधरा तासिका)

पुरवणी वाचनासाठी : 'आजापत्र' सम्पादक : विलास खोले

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

- अ. मराठी बखर - र० वि० हेरवाडकर,
- आ. मराठी बखरगयाचा पुनर्विचार - गं० ब० ग्रामोपाध्ये,
- इ. प्राचीन मराठी पंडितीकाव्य - के० ना० वाटवे,
- ई. आख्यान कविता : एक अभ्यास - गं० ब० ग्रामोपाध्ये
- उ. आख्यानक कविता - सम्पादक: गं० ब० ग्रामोपाध्ये व श्री० पु० भागवत,
- ऊ. मराठी लावणी वाङ्मय - गं० ना० मोरजे,
- ऋ. आजापत्र - सम्पादक : वि० भि० कोलते
- ल. मराठीचे साहित्यशास्त्र (रामदास ते रामजोशी) - उषा माधव देशमुख
- एँ. गोमंतक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक) - सम्पादक : वि० बा० प्रभुदेसाई व रवीन्द्र घवी

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा (पंडिती काव्याचे स्वरूप, परंपरा व कार्य)(दोहोंपैकी एक) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार- सविस्तर उत्तरे लिहा(शाहिरी अथवा बखर वाङ्मय) (दोहोंपैकी एक) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच- सविस्तर उत्तरे लिहा (आरंभीचे गोमंतकीय मराठी वाङ्मय) (दोहोंपैकी एक) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - टिपा लिहा ('आजापत्रा'वर आधारित) (चारांपैकी दोन) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XII

रससिद्धान्त आणि साहित्य-समीक्षा

'Rasa' - Theory and Literary Criticism

For Semester End Examination : 80 marks

१. रससिद्धान्त ('रसा'चे स्वरूप, रसनिष्पत्ती व रससंख्या), (सतरा तासिका)
२. साहित्यसमीक्षेचे स्वरूप व उद्दिष्टे, (सतरा तासिका)
३. साहित्यसमीक्षेच्या पद्धती (आस्वादक, चरित्रात्मक, मानसशास्त्रीय, समाजशास्त्रीय व स्त्रीवादी) (सतरा तासिका)
४. साहित्यसमीक्षेच्या पद्धतीचे उपयोजन पाठ्यपुस्तकाच्या आधारे समाजशास्त्रीय व मानसशास्त्रीय समीक्षापद्धतीचे उपयोजन (पाठ्यपुस्तक : बालकाण्ड, लेखक : ह० मो० मराठे) (चोवीस तासिका)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. रसचर्चा - पद्माकर दादेगावकर
२. अभिनव काव्यप्रकाश - रा० श्री० जोग
३. काव्यशास्त्रप्रदीप - स० रा० गाडगीळ
४. साहित्याचे मानदण्ड - गंगाधर गाडगीळ
५. साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा - वा० ल० कुळकर्णी
६. साहित्यमीमांसा - रा० शं० वाळिम्बे
७. समीक्षेची नवी रूपे - गंगाधर पाटील
८. प्राचीन काव्यशास्त्र - र० पं० कंगले,
९. रसविभावविचार (अनुवादित) - र० पं० कंगले, म० रा० सा० सं० मण्डळ, मुंबई
१०. आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास आणि रससिद्धान्त - जोशी लक्ष्मणशास्त्री

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन- सविस्तर उत्तरे लिहा ('रससिद्धान्त') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्यसमीक्षेचे स्वरूप आणि उद्दिष्टे') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्यसमीक्षेच्या पद्धती') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - टिपा ('बालकाण्ड'वर आधारित) (चारांपैकीदोन) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIII

प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकौशल्ये

Writing Skills for Media

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. ग्रंथ-परीक्षण, नाट्य-परीक्षण, चित्रपट-परीक्षण
२. संपादकास पत्र : तक्रार, विनंती, सूचना, बातमी किंवा लेखाविषयीची प्रतिक्रिया,
३. संपादन-कार्याचा परिचय, मुद्रित-शोधन, नियतकालिके, विशेषांक, भिती-पत्रके यांचे संपादन,
४. पटकथा-लेखन ५. भाषान्तर

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अग्रलेख : एक संवाद माध्यम – विनिता परांजपे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
२. यशस्वी वार्ताहर कसे व्हावे? – जानोदय प्रकाशन केन्द्र, RL/MIDC, वाळंज, औरंगाबाद-३६,
३. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे,
४. सम्पादक आणि सम्पादकीय – के० ए० पोतदार,
५. व्यावहारिक मराठी - स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे,
६. पत्रकारांसाठी मराठी – बा० ग० गुर्जर, ल० ना० गोखले, बाबासाहेब घोरपडे वृत्तविद्या प्रबोधिनी, पुणे,
७. संपादक व संपादकीय – के० ए० पोतदार,
८. भाषान्तर - सदा कन्हाडे, लोकवाङ्मयग्रह प्रकाशन, मुंबई,
९. पत्रकारिता विद्या – सम्पादक : किरण गोखले,
१०. लेखनकला परिचय – स० शं० देसाई,
११. निवडक भाषा आणि जीवन – संपादक : कल्याण काळे व मृणालिनी शहा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे,
१२. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे – भाषान्तर: प्र० ना० परांजपे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे,
१३. शुद्धलेखनविवेक – द० न० गोखले, सोहम् प्रकाशन, पुणे,
१४. भाषान्तरमीमांसा – कल्याण काळे व अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - प्रश्न (सैद्धान्तिक) - (चारांपैकी दोन) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - प्रश्न (संपादकास पत्र : तक्रार, विनंती, सूचना, बातमी किंवा लेखाविषयीची प्रतिक्रिया) - (चारांपैकी दोन) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - प्रश्न (ग्रंथ-परीक्षण, नाट्य-परीक्षण, चित्रपट-परीक्षण) - (चारांपैकी दोन) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - प्रश्न (संपादकास पत्र) (दोहोपैकी एक) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - प्रश्न (संपादन-कार्याचा परिचय, पटकथा) (दोहोपैकी एक) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - प्रश्न (इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषान्तर, शब्दसंख्या १२५) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (SIX UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIV

मराठी व्याकरण

Grammar of Marathi Language

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. भाषाशास्त्र आणि व्याकरण : परस्परसंबंध,
२. मराठी वर्णविचार – वर्णांचे वर्गीकरण व संधीविषयक विचार,
३. शब्दविचार – शब्दांच्या जाती, साधित शब्द व समास,
४. शब्दविकरण – लिंग, वचन व विभक्ती,
५. वाक्यविचार – प्रयोगविचार,

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. सुगम मराठी व्याकरण – मो० रा० वाळम्बे,
२. मराठीचे व्याकरण – लीला गोविलकर,
३. मराठी व्याकरणविवेक – मा० ना० आचार्य,

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.			
३. प्रश्न क्रमांक तीन	- सविस्तर उत्तरे लिहा		
	(‘भाषाशास्त्र आणि व्याकरण : परस्परसंबंध, मराठी वर्णविचार’)	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	- सविस्तर उत्तरे लिहा (‘शब्दविचार’)	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	- सविस्तर उत्तरे लिहा (‘शब्दविकरण’)	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	- सविस्तर उत्तरे लिहा (‘वाक्यविचार’)	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (SIX UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XV

गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

Cultural Background of Marathi Literature

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. पोर्तुगीजपूर्व गोमन्तकीय संस्कृती, पोर्तुगीजांच्या आगमनानंतर झालेले परिणाम,
२. पोर्तुगीजकालीन गोमन्तकीय संस्कृती व साहित्य (कृष्णदास शामा, कृष्णभट बांदकर, विठ्ठल केरीकर उपाख्य सांखोळकर, सोहिरोबानाथ आम्बिये)
३. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय - निर्मितीच्या प्रेरणा, स्वरूप व महत्त्व,
४. अठराव्या शतकातील गोमन्तकाची राजकीय व सांस्कृतिक स्थिती,
५. १९२० ते १९६० या कालखण्डातील परिवर्तनशील राजकीय-सामाजिक स्थितीनुसार गोमन्तकीय वाङ्मयाचे स्वरूप

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक) - सम्पादक : वि० बा० प्रभुदेसाई, रवीन्द्र घवी,
२. सतराव्या शतकातील गोमन्तकी बोली - वि० बा० प्रभुदेसाई,
३. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय - गं० ना० मोरजे,
४. आजचा व कालचा गोमन्तक - गोवा हिन्दू असोसिएशन प्रकाशन,
५. आधुनिक मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - गो० म० कुलकर्णी

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	-	लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	-	लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('पोर्तुगीजपूर्व गोमन्तकीय संस्कृती, पोर्तुगीजांच्या आगमनानंतर झालेले परिणाम')	(चारांपैकी एक)गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय')	(चारांपैकी एक)गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('अठराव्या शतकातील गोमन्तकाची राजकीय व सांस्कृतिक स्थिती,')	(चारांपैकी एक)गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('१९२० ते १९६० या कालखण्डातील परिवर्तनशील राजकीय-सामाजिक स्थितीनुसार गोमन्तकीय वाङ्मयाचे स्वरूप')	(चारांपैकी एक)गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER - VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) - XVI

आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार : ऐतिहासिक कादंबरी आणि विज्ञान साहित्य

Modern Marathi Literature : Marathi Historical Novel and Science Fiction
For Semester End Examination : 80 marks

उद्दिष्टे : मराठी साहित्यातील वेचक साहित्यिक जाणिवांचा व त्याच्या आधारे काही साहित्यप्रकारांचा परिचय करून देणे हा या पाठ्यक्रमाच्या निर्मितीमागील हेतू आहे. पुढील साहित्यप्रकार व त्यासाठीची पाठ्यपुस्तके विविध जाणिवांच्या माध्यमातून सैद्धान्तिक व उपयोजित स्तरांवर अभ्यासावीत.

पाठ्यपुस्तके : (recommended reference books):

- अ. साहित्यप्रकार : ऐतिहासिक कादंबरी - उपयोजित : स्वामी (रणजीत देसाई) (चाळीस तासिका)
आ. साहित्यप्रकार : विज्ञान साहित्य - उपयोजित : यंत्रमानवाची सावली (सुबोध जावडेकर) (पस्तीस तासिका)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी प्रादेशिक कादंबरी: तंत्र आणि स्वरूप - मदन कुलकर्णी, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर
२. मराठी ऐतिहासिक कादंबरी - विभा शहा,
३. वाङ्मयीन शैली आणि मंत्र - सम्पादक : म० द० हातकणंगलेकर
४. साहित्याचे अध्यापन : स्वरूप आणि प्रकार - सम्पादक : श्री० पु० भागवत व इतर
५. मराठी कादम्बरी : विसावे शतक - कुसुमावती देशपांडे
६. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादम्बरी - सम्पादक : विलास खोले
७. मराठी कादम्बरी : चिन्तन आणि समीक्षा - चन्द्रकान्त बान्दिवडेकर
८. धार आणि काठ - नरहर कुरुन्दकर
९. मराठी विज्ञान साहित्य - सम्पादक : म० सु० पगारे
१०. विज्ञान साहित्य आणि संकल्पना - व० दि० कुलकर्णी व निरञ्जन घाटे

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक- लघुतरी प्रश्न - सैद्धान्तिक (ऐतिहासिक कादंबरी व विज्ञान साहित्य) (सहांपैकी चार) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - उपयोजित ('स्वामी व यंत्रमानवाची सावली')(सहांपैकी चार) गुण १६
 ३. प्रश्न क्रमांक तीन- सविस्तर उत्तरे लिहा (सैद्धान्तिक: 'ऐतिहासिक कादंबरी व विज्ञान साहित्य')
(चारांपैकी दोन) गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('स्वामी,') (चारांपैकी दोन) गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच- सविस्तर उत्तरे लिहा (('उपयोजित : 'यंत्रमानवाची सावली,')(चारांपैकी दोन) गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - टिपा लिहा (चारांपैकी दोन) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : कौशल्याधिष्ठीत अभ्यासक्रम

(A Skill-based Paper in Marathi)

Third Year Bachelor of Arts (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

Semester - V or VI

देवनागरीतील संगणक मुद्रण

(Desk Top Printing)

उद्दिष्टे : या अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक असा, म्हणजे विद्यार्थ्यांस मराठीशी निगडित असलेल्या संगणकाचा प्राथमिक स्वरूपाचा, परिचय झाला असल्याचे गृहीत धरले आहे. तसेच हा विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांजवळ गोवा शासनाने पुरविलेला किंवा स्वतःचा संगणक व मुद्रण-यंत्र असल्याचे गृहीत धरले आहे. अशा गृहितकांस अनुसरून या